

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 25 juni 2012 (26.6)
(OR. en)**

11855/12

**COHOM 163
PESC 822
COSDP 546
FREMP 100
INF 110
JAI 476
RELEX 603**

LÄGESRAPPORT

från:	Generalsekretariatet
av den:	25 juni 2012
Föreg. dok. nr:	11417/12
Ärende:	Mänskliga rättigheter och demokrati: EU:s strategiska ram och EU:s handlingsplan

För delegationerna bifogas ett paket som består av rådets slutsatser om mänskliga rättigheter och demokrati (BILAGA I), EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati (BILAGA II) och EU:s handlingsplan om mänskliga rättigheter och demokrati (BILAGA III) som antogs av rådet den 25 juni 2012.

Rådets slutsatser om mänskliga rättigheter och demokrati

1. Med betoning på EU:s fasta avsikt att främja mänskliga rättigheter och demokrati i hela världen antar rådet idag EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati som en vägledning för EU:s engagemang de kommande åren. Samtidigt antar rådet en handlingsplan om mänskliga rättigheter och demokrati för genomförandet av den strategiska ramen.
2. Rådet betonar betydelsen av att EU har en särskild representant för mänskliga rättigheter för att öka effektiviteten och synligheten för EU:s politik på området mänskliga rättigheter och ser fram emot att utnämna denna särskilda representant snart.
3. Rådet åtar sig att bedriva ett nära samarbete med Europaparlamentet och Europeiska kommissionen och i en anda av verkligt partnerskap med civilsamhället.
4. EU åtar sig att arbeta tillsammans med partner, multilaterala forum och internationella organisationer på området mänskliga rättigheter och demokrati.

EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati

Mänskliga rättigheter i EU:s politik

Europeiska unionen bygger på gemensam beslutsamhet att främja fred och stabilitet och skapa en värld grundad på respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatlighet. Dessa principer ligger till grund för alla aspekter av Europeiska unionens interna och externa politik.

De mänskliga rättigheterna är universellt tillämpliga rättsliga normer. Demokrati är en universell strävan. Överallt i världen kräver kvinnor och män att få leva i frihet, med värdighet och i säkerhet i öppna och demokratiska samhällen grundade på mänskliga rättigheter och rättsstatlighet. Varaktig fred, utveckling och välfärd måste grundas på respekt för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatlighet.

Men respekten för mänskliga rättigheter och demokrati kan inte tas för given. Deras universella värde ifrågasätts med hänvisning till kulturella skillnader. Den moderna informations- och kommunikationstekniken har visserligen underlättat för människor att förmedla information till varandra men också i mycket hög grad ökat auktoritära staters möjlighet att utöva tvång.

EU är medvetet om dessa utmaningar och är fast beslutet att öka sina insatser för att se till att alla människor får åtnjuta mänskliga rättigheter. EU kommer att fortsätta att med hela sin tyngd stödja förespråkare för frihet, demokrati och mänskliga rättigheter i hela världen.

De mänskliga rättigheternas universalitet ska främjas

EU bekräftar sitt engagemang att främja och skydda alla mänskliga rättigheter, oavsett om de är medborgerliga och politiska eller ekonomiska, sociala och kulturella. EU uppmanar alla stater att genomföra bestämmelserna i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och att ratificera och genomföra de viktigaste internationella människorättsfördragen, bland annat de centrala konventionerna om arbetstgares rättigheter och regionala människorättsinstrument. EU kommer att göra sin åsikt hörd vid varje försök att undergräva respekten för de mänskliga rättigheternas universalitet.

Det gemensamma meddelandet från Europeiska kommissionen och EU:s höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik, *Mänskliga rättigheter och demokrati i centrum för EU:s yttre åtgärder – effektivare metoder*, som innehåller en utvärdering av den hittills förda politiken och förslag på områden där ytterligare insatser kan göras, är ett välkommet bidrag till utvecklingen en EU-strategi för mänskliga rättigheter som ska främja dessa mål genom unionens yttre åtgärder.

Enhetliga mål ska eftersträvas

I artikel 21 i Fördraget om Europeiska unionen bekräffas EU:s beslutsamhet att främja mänskliga rättigheter och demokrati i alla unionens yttre åtgärder. Ikraftträdandet av EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna och möjligheten att EU kommer att godta Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheternas jurisdiktion genom sitt tillträde till den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna visar tydligt på EU:s engagemang för mänskliga rättigheter i alla sammanhang. EU och dess medlemsstater är fast beslutna att föregå med gott exempel när det gäller att sörja för respekt av de mänskliga rättigheterna. EU och dess medlemsstater ansvarar gemensamt för att utanför sina gränser främja mänskliga rättigheter och demokrati och göra sin åsikt hörd.

EU:s strävar efter att motarbeta kränkningar av de mänskliga rättigheterna i hela världen och att se till att offren får tillgång till rättvisa och domstolsprövning samtidigt som de ansvariga ställs till svars. EU kommer därför att intensifiera sitt arbete med att främja mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatlighet inom alla aspekter av de yttre åtgärderna. Den kommer att stärka dels sin förmåga till tidig varning och förebyggande av kriser som kan medföra kränkningar av mänskliga rättigheter, dels sina mekanismer för detta. EU kommer att fördjupa sitt samarbete med partnerländer, internationella organisationer och civilsamhället och bygga nya partnerskap för att anpassa sig till ändrade förutsättningar. EU kommer att stärka sitt samarbete med partner i hela världen för att stödja demokrati, framför allt utvecklingen av äkta och trovärdiga valförfaranden och representativa och transparenta demokratiska institutioner i medborgarnas tjänst.

Mänskliga rättigheter i EU:s hela yttre politik

EU kommer att främja mänskliga rättigheter på alla områden för sina yttre åtgärder utan undantag. Framför allt kommer EU att integrera främjandet av mänskliga rättigheter i politiken för handel, investeringar, teknik och telekommunikationer, internet, energi, miljö, företagens sociala ansvar och utveckling liksom i den gemensamma säkerhets- och försvarspolitik och den yttre dimensionen av sysselsättnings- och socialpolitiken samt på området med frihet, säkerhet och rättvisa, inbegripet politiken mot terrorism. På utvecklingssamarbetets område kommer en människorättsgrundad metod att användas för att se till att EU förstärker insatserna för att hjälpa partnerländer när de ska genomföra sina internationella åtaganden i fråga om mänskliga rättigheter.

Genomförande av EU:s prioriteringar för mänskliga rättigheter

EU kommer att fortsätta att främja yttrande-, åsikts-, mötes- och föreningsfrihet både på nätet och via andra kanaler, eftersom demokrati förutsätter dessa rättigheter. EU kommer att främja religions- eller trosfrihet och bekämpa all diskriminering genom att kämpa mot diskriminering på grund av ras, etniskt ursprung, ålder, kön eller sexuell läggning och förespråka de rättigheter som tillkommer barn, personer som tillhör minoriteter, urbefolkningar, flyktingar, migranter och personer med funktionshinder. EU kommer att fortsätta att strida för kvinnors rättigheter och egenmakt i alla sammanhang genom att bekämpa diskriminerande lagstiftning, genusrelaterat våld och marginalisering. EU kommer att intensifiera sina ansträngningar för att främja ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. EU kommer att öka sina insatser för att sörja för universell och ickediskriminerande tillgång till grundläggande tjänster, med särskild inriktning på fattiga och utsatta grupper. EU kommer att uppmuntra och bidra till genomförandet av FN:s vägledande principer för företagande och mänskliga rättigheter.

Dödsstraff och tortyr är allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter och människans värdighet. EU, som stärks i sin övertygelse av den tilltagande utvecklingen till förmån för ett avskaffande av dödsstraffet i hela världen, kommer att fortsätta med sin långvariga kampanj mot dödsstraffet. EU kommer att fortsätta att kraftfullt agera mot tortyr och grym, omänsklig eller förnedrande behandling.

Rättvis och opartisk rättsskipning är viktig för att garantera mänskliga rättigheter. EU kommer att intensifiera ansträngningarna för att främja rätten till rättvis rättegång och likhet inför lagen. EU kommer att fortsätta att främja iakttagandet av internationell humanitär rätt och fortsätta att oförtröttat bekämpa strafflöshet för allvarliga brott som berör det internationella samfundet, inbegripet sexuellt våld i samband med väpnade konflikter, inte minst genom sina förpliktelser gentemot Internationella brottmålsdomstolen.

Modiga enskilda personer som kämpar för mänskliga rättigheter blir ofta utsatta för förtryck och våld. EU kommer att intensifiera sitt politiska och ekonomiska stöd till människorättsförsvarare och intensifiera ansträngningarna mot varje form av repressalier. Ett livaktigt och oberoende civilsamhälle är viktigt för att demokratin ska fungera och de mänskliga rättigheterna tillämpas. Ett effektivt samarbete med civilsamhället är en hörnsten i en framgångsrik människorättspolitik. EU sätter stort värde på sin fortlöpande dialog med civilsamhället både i och utanför EU och är djupt oroat över försöken i vissa länder att begränsa civilsamhällets oberoende. Som en av civilsamhällets ledande givare kommer EU att fortsätta att stödja människorättsförsvarare inom ramen för det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter och göra finansieringen mer flexibel och åtkomlig.

Arbete med bilaterala partner

EU kommer att göra mänskliga rättigheter till en central del av sina förbindelser med tredjeländer, inbegripet dess strategiska partner. EU:s människorättspolitik är fast förankrad i universella normer men den kommer att utformas med omsorg för att passa förhållandena i varje enskilt land, inte minst genom utarbetande av landsstrategier för mänskliga rättigheter. EU kommer alltid att eftersträva ett konstruktivt engagemang gentemot tredjeländer. Mot bakgrund av det kommer EU att fortsätta att fördjupa sina dialoger och samråd om mänskliga rättigheter med partnerländerna och försöka säkerställa att dessa dialoger ger resultat. EU kommer att kraftfullt ta upp människorättsfrågor i alla lämpliga former av bilateral politisk dialog, även på högsta nivå. Dessutom kommer EU att samarbeta med partnerländerna för att fastställa på vilka områden EU:s geografiska finansieringsinstrument kan användas för att stödja projekt som stöder mänskliga rättigheter, inbegripet stöd till utbildning om mänskliga rättigheter. Inför kränkningar av de mänskliga rättigheterna kommer dock EU att fullt ut använda samtliga de instrument som står unionen till buds, inbegripet sanktioner eller fördömande. EU kommer att intensifiera sina ansträngningar för att på bästa sätt tillämpa människorättsklausulen inom politiska ramavtal med tredjeländer. I de länder som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken har EU med kraft åtagit sig att stödja en vittomspännande agenda för lokalt ledda politiska reformer, med demokrati och mänskliga rättigheter i centrum, bland annat genom policyn "mer för mer". De mänskliga rättigheterna kommer att kvarstå i centrum för EU:s utvidgningspolitik.

Arbete inom multilaterala institutioner

EU förblir angeläget om ett starkt multilateralt system för de mänskliga rättigheterna som opartiskt kan övervaka tillämpningen av normer för dessa och uppmanar alla stater till redovisning. EU kommer att ihärdigt motstå alla försök att ifrågasätta den universella tillämpningen av de mänskliga rättigheterna och kommer att fortsätta att uttala sig i FN:s generalförsamling, MR-rådet och Internationella arbetsorganisationen (ILO) mot kränkningar av dessa. Oberoende för ett verkningsfullt kontor för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter samt för de organ som övervakar efterlevnaden av FN-stadgan och för FN:s särskilda förfaranden är av grundläggande betydelse. EU framhåller den ledande roll som MR-rådet har när det gäller att ta upp överhängande fall av kränkningar av de mänskliga rättigheterna, kommer att med kraft bidra till att MR-rådet fungerar effektivt och står redo att i detta syfte samarbeta med länder i alla regioner. EU uppmanar alla medlemmar av MR-rådet att hålla högsta möjliga standard i fråga om de mänskliga rättigheterna och att leva upp till de utfästelser som gjorts inför ett val. EU och dess medlemsstater välkomnar den återkommande allmänna utvärderingen i fast föresats att anföra de rekommendationer från denna som har godtagits liksom rekommendationer från organ som övervakar efterlevnaden av FN-stadgan och inom FN:s särskilda förfaranden i sina bilaterala förbindelser med alla tredjeländer, och medlemsstaterna är likaså fast beslutna att sörja för genomförande av sådana rekommendationer inom sina egna gränser. Inom kommande allmänna utvärderingar kommer unionen att vara mycket uppmärksam på i hur hög grad tredjeländer verkställer de utfästelser de gjort och genomför vad de godtagit inom ramen för den återkommande allmänna utvärderingen och kommer att bemöda sig om att stödja detta.

EU kommer att fortsätta sitt engagemang inom Europarådets och OSSE:s ovärderliga arbete för de mänskliga rättigheterna. Unionen kommer att arbeta i partnerskap med regionala och andra organisationer som Afrikanska unionen, Asean, Sydasiatiska sammanslutningen för regionalt samarbete (SAARC), Amerikanska samarbetsorganisationen (OAS), Arabförbundet, Islamiska samarbetsorganisationen (OIC) och Stillahavsöarnas forum i syfte att uppmuntra till befastande av regionala mekanismer för de mänskliga rättigheterna.

Samarbete inom EU

Europaparlamentets mandat för demokrati ger det särskild auktoritet och särskild sakkunskap i fråga om de mänskliga rättigheterna. Parlamentet intar redan en ledande roll när det gäller att främja de mänskliga rättigheterna, framför allt genom sina resolutioner. Med respekt för vars och ens distinkta internationella roll är det betydelsefullt att Europaparlamentet, rådet, medlemsstaterna, Europeiska kommissionen och utrikestjänsten samarbetar än mer intimt för att förverkliga sitt gemensamma mål att öka respekten för de mänskliga rättigheterna.

EU:S HANDLINGSPLAN FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER OCH DEMOKRATI

Syftet med denna handlingsplan är att med tillräcklig flexibilitet genomföra EU:s strategiska ram för mänskliga rättigheter och demokrati och därmed ta itu med nya utmaningar i den takt de uppstår. Handlingsplanen bygger på den befintliga EU-politiken på områdena mänskliga rättigheter och demokrati samt yttre åtgärder¹, särskilt EU:s riktlinjer, verktyg och andra överenskomna ståndpunkter samt de olika finansieringsorganen, särskilt det europeiska instrumentet för demokrati och mänskliga rättigheter.

Ansvar för att genomföra de förtecknade åtgärderna ligger hos den höga representanten och europeiska utrikestjänsten samt kommissionen, rådet och medlemsstaterna inom deras respektive behörighetsområde enligt fördraget om Europeiska unionen². EU:s särskilda representant för de mänskliga rättigheterna ska bidra till genomförandet av handlingsplanen i enlighet med sitt uppdrag. Handlingsplanen täcker perioden till och med den 31 december 2014.

¹ Detta ska inte påverka planer för kandidatländer och potentiella kandidatländer inom ramen för EU:s utvidgningspolitik.

² Beslut om särskilda åtgärder för att genomföra denna handlingsplan kommer att fattas i enlighet med fördragen. Handlingsplanen påverkar inte fördelningen av behörighet mellan EU och dess medlemsstater och kommer att tolkas i linje med förklaring nr 13 till fördragen.

Resultat	Åtgärd	Tidpunkt	Ansvar
I. Mänskliga rättigheter och demokrati i EU:s politik			
1. Införlivande av mänskliga rättigheter i alla konsekvensanalyser	Införa mänskliga rättigheter i konsekvensanalyserna, om och när dessa görs inom ramen för lagstiftningsförslag och andra förslag, genomförandeåtgärder och handelsavtal med betydande ekonomisk, social och miljömässig påverkan eller betydelse för fastställandet av framtida politik.	Pågår	Kommissionen
2. Ett genuint partnerskap med civilsamhället, bland annat på lokal nivå	a) Cheferna för EU:s delegationer, EU-medlemsstaternas beskickningschefer, cheferna för civila uppdrag och insatscheferna ska samarbeta nära med de icke-statliga organisationer som verkar för mänskliga rättigheter i de länder där de tjänstgör.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
	b) Säkerställa effektivt stöd till det civila samhällets organisationer, bland annat via faciliteten för det civila samhället, EIDMR och andra relevanta program och instrument.	Pågår	Kommissionen
	c) Konsolidera samråden med det civila samhället, särskilt i fråga om politiska initiativ och dialoger om mänskliga rättigheter samt arbeta i fullt partnerskap med civilsamhället i det årliga forumet mellan EU och icke-statliga organisationer.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen
3. Regelbunden bedömning av genomförandet	Lägga fram EU:s resultat när det gäller att uppnå målen för dess strategi för mänskliga rättigheter i årsrapporten om mänskliga rättigheter och demokrati i världen.	Varje år	Utrikestjänsten

II. Främjande av de mänskliga rättigheternas allmängiltighet			
4. Allmän anslutning	a) Intensifiera främjandet av ratificeringen och det faktiska genomförandet av viktiga internationella fördrag om mänskliga rättigheter, bland annat regionala instrument som rör mänskliga rättigheter.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
	b) Uppmuntra tredjeländer att fullt ut samarbeta med FN:s särskilda rapportörer och oberoende experter på mänskliga rättigheter, bland annat genom att utfärda stående inbjudningar och ta emot sådana experter.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
5. En kultur som främjar mänskliga rättigheter och demokrati i EU:s yttre åtgärder	a) Ge utbildning om mänskliga rättigheter och demokrati åt all personal vid Europeiska utrikestjänsten, kommissionen, EU:s delegationer, GSFP-uppdragen och GSFP-insatserna.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen
	b) Färdigställa ett nätverk med kontaktpunkter för mänskliga rättigheter och demokrati vid EU:s delegationer och GSFP-uppdragen och GSFP-insatserna.	Slutet av 2013	Utrikestjänsten Kommissionen
	c) Sprida metoden att arbeta med frågor som rör de mänskliga rättigheterna i de arbetsgrupper för de mänskliga rättigheterna som bildats lokalt bland EU:s delegationer och medlemsstaternas ambassader.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

III. Eftersträvande av enhetliga mål			
6. Effektivt stöd för de mokratin	a) Anta demokratirapporter och handlingsplaner för den första generationen pilotländer enligt rådets slutsatser från december 2010.	Slutet av 2012	Utrikestjänsten EU-delegationer
	b) Identifiera den andra generationen pilotländer med utgångspunkt i erfarenheterna från de första och därvid upprätthålla den geografiska balansen mellan olika regioner.	I början av 2013	Rådet Utrikestjänsten Kommissionen
	c) Utveckla gemensamma, övergripande EU-planer och EU-program för demokratistöd på grundval av resultaten från pilotländerna för tredjeländer där EU arbetar aktivt med demokratistöd.	I början av 2014	Utrikestjänsten Kommissionen
	d) Systematisera vidareutnyttjandet av EU:s valobservatörsuppdrag och deras rapporter till stöd för hela valcykeln och säkerställa ett effektivt genomförande av deras rekommendationer och rapporterna från andra valobservatörsorgan (t.ex. OSSE och ODIHR).	Slutet av 2012	Rådet Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna

7. Permanent kapacitet för mänskliga rättigheter och demokrati i Europeiska unionens råd	a) Inrätta en undergrupp till COHOM i Bryssel.	Slutet av 2012	Rådet Utrikestjänsten
	b) Vidareutveckla ordningen för fördelning av bördan för att på bästa sätt utnyttja medlemsstaternas möjligheter och expertis vid bedrivandet av EU:s politik för de mänskliga rättigheterna.	I början av 2013	Medlemsstaterna
8. Bättre konsekvens i politiken	a) Intensifiera samarbetet mellan rådets arbetsgrupper för grundläggande rättigheter, medborgerliga rättigheter och fri rörlighet för personer respektive mänskliga rättigheter för att ta upp frågor om konsekvens och överensstämmelse mellan EU:s externa och interna politik för mänskliga rättigheter.	Pågår	Rådet
	b) Organisera återkommande diskussioner bland medlemsstaterna om bästa praxis för genomförandet av människorättsfördrag.	Varje år	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	c) Säkerställa att EU:s policydokument innehåller lämpliga referenser till relevanta människorättsinstrument från FN och Europarådet och till EU-stadgan om de grundläggande rättigheterna.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen

9. Respekt för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter	a) Bidra till att forma agendan för ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter med särskilt fokus på FN:s råd för mänskliga rättigheter och i nära samarbete med FN:s särskilda rapportörer för respektive rättigheter.	Mitten av 2013	Medlemsstaterna, utrikestjänsten, kommissionen
	b) Ta itu med särskilda frågor med koppling till ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter i dialog med tredjeländer.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen
IV. Mänskliga rättigheter i EU:s hela yttre politik			
10. Arbeta för ett rättighetsbaserat tillvägagångssätt i utvecklingssamarbetet	a) Utveckla verktyg för att arbeta för ett rättighetsbaserat tillvägagångssätt i utvecklingssamarbetet, i syfte att integrera principer avseende de mänskliga rättigheterna i EU:s operativa verksamhet för utveckling, som omfattar planer för synkronisering av verksamheten avseende mänskliga rättigheter och utvecklingssamarbete både på högkvarteret och på fältet.	2013	Kommissionen Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	b) Inkludera bedömningen av de mänskliga rättigheterna som ett överbryggande element i villkoren för utnyttjandet av EU-bistånd, särskilt när det gäller budgetstöd.	2013	Kommissionen Utrikestjänsten
	c) Integrera människorättsfrågor i EU:s arbete för den globala utvecklingsagendan och andra internationella frågor, särskilt processen efter millennieutvecklingsmålen.	Pågår	Kommissionen Utrikestjänsten Medlemsstaterna

11. Få handeln att fungera till stöd för de mänskliga rättigheterna	a) Utveckla en metod för att stödja beaktande av människorättssituationen i tredjeländer i samband med inledandet av förhandlingar om eller ingåendet av handels- och/eller investeringsavtal.	2014	Utrikestjänsten Kommissionen Rådet
	b) Stärka dialogerna om mänskliga rättigheter (eller politik) med olika parter i frihandelsavtal om att stödja skyddet och främjandet av de mänskliga rättigheterna (inklusive de grundläggande arbetsnormerna) och tillämpa den stärkta övervakningsmekanismen för GSP+.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen (för GSP+-stödmottagare)
	c) Säkerställa att man i EU:s investeringspolitik tar hänsyn till principerna och målen för unionens yttre åtgärder, inklusive när det gäller mänskliga rättigheter.	2013	Utrikestjänsten Kommissionen Rådet
	d) Se över förordning 1236/2005 om handel med vissa varor som kan användas till dödsstraff eller tortyr i syfte att säkerställa förbättrad tillämpning.	2013	Kommissionen Rådet
	e) Säkerställa att det vid den pågående översynen av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp om export av vapen tas hänsyn till de mänskliga rättigheterna och internationell humanitär rätt.	2013	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	f) Arbeta för att säkerställa att rejäla människorättskriterier kommer att ingå i ett internationellt fördrag om vapenhandel.	Pågår	Medlemsstaterna Utrikestjänsten Kommissionen

12. Återspeglning av de mänskliga rättigheterna i konfliktförebyggande verksamhet och kris hantering	a) Inkludera brott mot de mänskliga rättigheterna som en indikator för matrisen för tidig varning vid utarbetandet av ett EU-system för tidig varning.	Pågår	Utrikestjänsten
	b) Systematiskt låta mänskliga rättigheter, skydd av barn, jämställdhet och, om så är relevant, internationell humanitär rätt, ingå i EU-uppdragens och EU-insatsernas mandat, riktmärken, planering och utvärdering.	Slutet av 2014	Rådet
	c) Göra EU:s heltäckande strategi för genomförande av FN:s säkerhetsråds resolutioner 1325 respektive 1820 om kvinnor, fred och säkerhet operativ, och i synnerhet säkerställa kvinnors lika deltagande i alla insatser för bibehållandet av fred och säkerhet, inklusive återuppbyggnad efter konflikter.	2013	Utrikestjänsten EU:s särskilda representanter GSFP-uppdragen Kommissionen
	d) Upprätta en mekanism för ansvar vid eventuella brott mot uppförandekoden som begås av ett uppdrags eller en insats personal.	Mitten av 2013	Utrikestjänsten Rådet Kommissionen

13. Förankra de mänskliga rättigheterna i insatserna mot terrorism	a) Utveckla operativ vägledning för att säkerställa att de mänskliga rättigheterna, och i förekommande fall den internationella humanitära rätten, beaktas vid planeringen och genomförandet av biståndsprojekt med tredjeländer för insatser mot terrorism, särskilt när det gäller respekten för rättssäkerhetskraven (oskuldspresumtionen, rätten till opartisk rättslig prövning och rätten till försvar).	2014	Utrikestjänsten Samordnaren för kampen mot terrorism Kommissionen Medlemsstaterna
	b) Säkerställa att människorättsfrågorna tas upp i alla former av dialoger med tredjeländer om insatser mot terrorism.	Pågår	Utrikestjänsten Samordnaren för kampen mot terrorism Kommissionen
14. Se till att de mänskliga rättigheterna ligger till grund för den yttre dimensionen av arbetet inom området med frihet, säkerhet och rättvisa	a) Utarbeta en förteckning över prioriterade länder och områden för ett framtida samarbete om insatser mot människohandel.	2012	Kommissionen Samordnare av insatser mot människohandel Utrikestjänsten
	b) Trygga lämplig utbildning för den diplomatiska och konsulära personalen, så att misstänkta fall av människohandel kan upptäckas och åtgärdas.	Pågår	Medlemsstaterna Utrikestjänsten
	c) Säkerställa att människorättsfrågor, inbegripet kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter, beaktas i underkommittéer med tredje länder avseende frihet, säkerhet och rättvisa.	Pågår	Kommissionen Utrikestjänsten

	d) I linje med meddelandet om en övergripande strategi för migration och rörlighet, utveckla en gemensam ram mellan kommissionen och utrikestjänsten för att med tredjeländer ta upp frågor som rör statslöshet och godtyckliga gripanden av migranter.	2014	Kommissionen Utrikestjänsten
15. Säkerställa främjandet av mänskliga rättigheter i den yttre dimensionen av sysselsättnings- och socialpolitiken	Främjande av en allmän ratificering och ett allmänt genomförande av ILO:s fyra viktigaste arbetsnormer: förbud mot barnarbete, förbud mot tvångsarbete, icke-diskriminering samt föreningsfrihet och rätten till kollektiva förhandlingar.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna Kommissionen
V. Genomförande av EU:s prioriteringar för mänskliga rättigheter			
16. Avskaffande av dödsstraffet	a) Aktivt bidra till lobbyverksamheten kring FN:s generalförsamlings resolution 67 om ett moratorium för dödsstraff, i syfte att öka stödet bland staterna samtidigt som innehållet i initiativet vidareutvecklas.	Slutet av 2012	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	b) Genomföra riktade kampanjer om dödsstraffet och fördjupa engagemanget med länder som har kvar dödsstraffet.	2013–2014	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	c) Säkerställa EU:s bidrag till världskongressen mot dödsstraffet 2013.	Juni 2013	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

17. Bekämpning av tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning	a) Aktivt och kontinuerligt stödja och genomföra FN:s och Europarådets insatser mot tortyr, inbegripet stöd för FN:s särskilda rapportör om tortyr, FN:s frivilliga fond för tortyroffer, kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter, konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning, underkommittén för förebyggande av tortyr och kommittén till förhindrande av tortyr.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	b) Främja ratificering och effektivt genomförande av konventionen mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning samt av det fakultativa protokollet till denna konvention, varvid oberoende och effektiva nationella förebyggande mekanismers roll bör betonas.	Pågår	Medlemsstaterna Utrikestjänsten
	c) Införliva åtgärder för att förhindra tortyr i all verksamhet som rör frihet, säkerhet och rättvisa, inbegripet sådan verksamhet som har brottsbekämpande syften.	Pågår	Medlemsstaterna Kommissionen
18. Effektivt stöd till människorättsförsvarare	a) Utveckla och genomföra ett frivilligt initiativ för att underlätta tillhandahållande av tillfälligt skydd åt utsatta människorättsförsvarare.	Mitten av 2013	Utrikestjänsten Medlemsstaterna Kommissionen
	b) Främja förbättrad tillgång för människorättsförsvarare till FN:s och regionala mekanismer för skydd av de mänskliga rättigheterna och ta upp frågan om repressalier mot människorättsförsvarare som samarbetar med dessa mekanismer.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna Kommissionen
	c) Offentliggöra kontaktuppgifter för kontaktpunkter för mänskliga rättigheter för alla EU-uppdrag och för EU:s sambandsmän för människorättsförsvarare på utrikestjänstens och EU-delegationernas webbplatser.	Slutet av 2012	Utrikestjänsten Medlemsstaterna Kommissionen

19. Främjande och skydd av barns rättigheter	a) Genomföra en riktad kampanj om barnets rättigheter med särskild inriktning på våld mot barn.	2013	Utrikestjänsten Kommissionen
	b) Intensifiera insatserna för att genomföra den reviderade genomförandestrategin för EU:s riktlinjer om barn och väpnad konflikt och särskilt fortsätta att stödja den särskilda representanten för FN:s generalsekreterares arbete för barn i väpnade konflikter och Unicef.	Slutet av 2014	Utrikestjänsten Kommissionen
	c) Säkerställa EU:s bidrag till världskonferensen mot barnarbete.	2013	Utrikestjänsten Kommissionen
	d) Främja upprättandet av aktualiserade förteckningar över farligt arbete (C182, artikel 4).	Pågår	Kommissionen Medlemsstaterna
20. Skydd av kvinnors rättigheter och skydd mot könsrelaterat våld	a) Genomföra en riktad kampanj om politiskt och ekonomiskt deltagande för kvinnor med särskild inriktning på länder som befinner sig i en övergångsfas.	Slutet av 2013	Utrikestjänsten
	b) Stödja relevanta initiativ mot skadliga traditionella sedvänjor, särskilt kvinnlig könsstympning.	Slutet av 2014	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	c) Främja förebyggande av äktenskap för minderåriga och tvångsäktenskap som drabbar barn.	Slutet av 2014	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

	d) Genomföra de nio särskilda målen i EU:s handlingsplan för jämställdhet och kvinnors egenmakt i utvecklingssamarbetet 2010–2015.	Pågår	Medlemsstaterna Kommissionen Utrikestjänsten
	e) Stödja initiativ, bland annat från det civila samhället, mot könsrelaterat våld och kvinnomord.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
21. Iakttagande av internationell humanitär rätt	a) Fortsätta att genomföra EU:s åtaganden vid den 31:a internationella konferensen för Röda korset/Röda halvmånen.	Slutet av 2014	Medlemsstaterna Utrikestjänsten Kommissionen
	b) För att främja efterlevnaden av internationell humanitär rätt och trygga humanitärt tillträde fortsätta att stödja spridning av internationell humanitär rätt till alla stridande parter, inbegripet beväpnade icke-statliga aktörer.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen
	c) Mer systematisk användning av politisk dialog och démarcher för att uppmuntra tredjeländer att ratificera grundläggande instrument inom internationell humanitär rätt och uppfylla skyldigheter i enlighet med internationell humanitär rätt.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen
	d) Främja tredjeländers anslutning till Montreuxdokumentet om privata militär- och säkerhetsföretag.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

22. Hbt-personers utövande av sina mänskliga rättigheter	a) Utveckla EU-riktlinjer med utgångspunkt i EU:s verktyglåda för frågor som berör homosexuella, bisexuella och transsexuella personer (hbt-frågor).	Mitten av 2013	Rådet
	b) Utveckla en EU-strategi för samarbetet med tredjeländer om hbt-personers mänskliga rättigheter, bland annat inom FN och Europarådet. Främja antagandet av åtaganden på området för hbt-personers mänskliga rättigheter inom OSSE, bland annat genom anordnandet av ett offentligt evenemang inom ramen för OSSE.	2013	Medlemsstaterna Utrikestjänsten
23. Religions- och trosfrihet	a) Utarbeta offentliga EU-riktlinjer om religions- och trosfrihet på grundval av befintliga instrument och dokument, med en erinran om centrala principer och klart fastställda prioriteringar och verktyg för att främja religions- och trosfrihet världen över.	Slutet av 2012	Rådet
	b) Lägga fram EU-initiativ på FN-nivå om religions- och trosfrihet, bland annat resolutioner i generalförsamlingen och i rådet för mänskliga rättigheter.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna
	c) Främja initiativ inom OSSE och Europarådet och bidra till ett bättre genomförande av åtaganden på området för religions- och trosfrihet.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

24. Yttrandefrihet både online och offline	a) Utarbeta nya offentliga riktlinjer för yttrandefrihet både online och offline, bland annat skyddet av bloggare och journalister.	Slutet av 2013	Rådet
	b) Utarbeta åtgärder och verktyg för att utvidga tillgång till, öppenhet i och motståndskraft för internet för att ta itu med godtycklig censur och massövervakning vid användning av IKT. Bemyndiga de berörda parterna att använda IKT för att främja de mänskliga rättigheterna med beaktande av integritetsskydd och skydd av personuppgifter.	2013	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
	c) Se till att ett tydligt människorättsperspektiv och en konsekvensbedömning ingår i utvecklingen av politik och program för it-säkerhet, kampen mot it-brottslighet, förvaltning av internet och annan EU-politik i detta sammanhang.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen
	d) Ta med kränkningar av de mänskliga rättigheterna som en orsak till varför produkter som inte är förtecknade kan omfattas av exportbegränsningar från medlemsstaterna.	2014	Rådet Medlemsstaterna Kommissionen
25. Genomförande av FN:s vägledande principer om näringsliv och mänskliga rättigheter	a) Säkerställa genomförandet av kommissionens meddelande om företagens sociala ansvar, särskilt genom att utveckla och sprida riktlinjer om mänskliga rättigheter för tre näringslivssektorer (IKT, olja och gas samt arbetsförmedlingar och rekryteringsbyråer) och för små och medelstora företag.	2013	Kommissionen

	b) Offentliggöra en rapport om EU:s prioriteringar för effektivt genomförande av FN:s vägledande principer.	Slutet av 2012	Kommissionen
	c) Utveckla nationella planer för EU:s medlemsstater för genomförandet av FN:s vägledande principer.	2013	Medlemsstaterna
26. Rättskipning	a) Genomföra en kampanj om rättsväsendet med inriktning på rätten till en rättvis rättegång.	2014	Utrikestjänsten
	b) Fortsätta att garantera övervakningen av viktiga rättegångar med anknytning till de mänskliga rättigheterna, särskilt rättegångar mot människorättsförsvarare.	Pågår	EU:s beskickningschefer EU:s delegationer
27. Insatser mot kränkningar: säkerställande av ansvarsutkrävande	a) Genomföra det uppdaterade beslutet om den internationella brottmålsdomstolen (ICC) (2011/168/Gusp), som antogs den 21 mars 2011, och tillhörande handlingsplan, bland annat genom att främja ratificering och genomförande av Romstadgan.	Pågår	Medlemsstaterna Utrikestjänsten Kommissionen
	b) Mot bakgrund av staters primära skyldighet att utreda grov internationell brottslighet, främja och bidra till stärkandet av de nationella rättssystemens kapacitet att utreda och lagföra dessa brott.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

	c) Utarbeta en politik för övergångsrättvisa i syfte att hjälpa samhällen att ta itu med missbruk som ägt rum i det förflutna och bekämpa strafflöshet (sannings- och försoningskommissioner, kompensation, straffrättskipning, länk till ICC), med erkännande av att politik av nämnda slag måste medge skräddarsydda lösningar under särskilda omständigheter.	2014	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
28. Främja respekten för minoriteters rättigheter	Se över bästa praxis och se till att använda befintliga EU-instrument för att stödja insatser för att skydda och främja minoriteters rättigheter, i synnerhet i samband med dialog med tredjeländer.	2014	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
29. En stärkt politik för frågor som rör urbefolkningar	Se över och vidareutveckla EU:s politik i samband med FN-deklarationen om ursprungsbefolkningars rättigheter, inför 2014 års världskonferens om urbefolkningar.	2013–2014	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
30. Funktionshindrades åtnjutande av mänskliga rättigheter	a) Främja funktionshindrades rättigheter, bland annat genom utvecklingsprogram, inom ramen för den europeiska strategin för personer med funktionshinder 2010–2020 och genomförandet av FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.	Pågår	Kommissionen Utrikestjänsten
	b) Uppdatera EU:s riktlinjer i fråga om funktionshinder och utveckling, så att de står i överensstämmelse med FN-konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.	2012	Kommissionen

VI. Samarbete med bilaterala partner			
31. Påverkan på plats genom skräddarsydda metoder	a) Fortsätta att utveckla landsstrategier för mänskliga rättigheter i tredjeländer och avsluta den pågående första omgången. Utvärdera vunna erfarenheter, också vad beträffar geografisk omfattning, och fastställa bästa praxis som grund för den andra omgången.	2012–2013	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
	b) Se till att landsstrategier för mänskliga rättigheter tas i beaktande vid dialoger om mänskliga rättigheter och politiska dialoger på samtliga nivåer, vid utarbetande av politik och när ekonomiskt stöd till tredjeländer planeras och genomförs, bland annat i landsstrategidokumentet.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
	c) Se till att landsstrategier för mänskliga rättigheter integreras på ett effektivt sätt av utrikestjänsten, kommissionen och medlemsstaterna.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
	d) Säkerställa övergripande uppföljning av landsstrategierna för mänskliga rättigheter genom årliga lägesrapporter och utvärderingar.	Årligen	EU:s delegationer, chefer för EU-uppdrag
	e) Systematisera uppföljningen av lägesrapporterna om den europeiska grannskapspolitiken, bland annat om mänskliga rättigheter och demokrati, för att säkerställa att principen "mer för mer" tillämpas på ett konsekvent sätt över hela regionen som omfattas av den europeiska grannskapspolitiken.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen

32. Påverkan genom dialog	a) Fastställa prioriteringar, mål, indikatorer för framsteg inom EU:s dialoger och samråd om mänskliga rättigheter för att underlätta för en översyn.	2014	Utrikestjänsten Kommissionen
	b) Genomföra en översyn av bästa praxis vid tillämpningen av artiklarna 8 och 96 i Cotonou-avtalet som innefattar en beskrivning av hur uppföljning kan säkerställas.	2013	Utrikestjänsten Kommissionen
	c) Fullt ut använda rekommendationerna från universella periodiska översyner, traktatsövervakande organ och särskilda förfaranden för överenskommelser med tredjeländer.	Pågår	Utrikestjänsten Kommissionen Medlemsstaterna
33. Effektiv användning av och effektivt samspel mellan EU:s instrument inom politiken för yttre förbindelser	a) Vidareutveckla arbetsmetoder för att säkerställa bästa möjliga koppling mellan dialog, riktat stöd, incitament och restriktiva åtgärder.	2013	Utrikestjänsten Medlemsstaterna Kommissionen
	b) Fastställa kriterier för tillämpning av klausulen om mänskliga rättigheter.	2014	Utrikestjänsten Medlemsstaterna Kommissionen
VII. Arbete genom multilaterala institutioner			
34. Främja effektiv multilateralism	Ta fram och enas om en årlig strategi för fastställande av prioriteringar vid FN – och i förekommande fall ILO – för samtliga möten i Genève och New York som rör mänskliga rättigheter i enlighet med de prioriteringar på medellång sikt som EU fastställt för sina insatser vid FN.	Årligen	Utrikestjänsten Medlemsstaterna

35. Effektiv ansvarsfördelning i FN-sammanhanget	Stärka det befintliga systemet för ansvarsfördelning, så att medlemsstaternas kapacitet och sakkunskap används på bästa sätt, stärka alla EU-partners egenansvar och ansvar vid utformningen och genomförandet av EU:s politik för mänskliga rättigheter.	2013	Medlemsstaterna Utrikestjänsten
36. Stärkta regionala mekanismer för mänskliga rättigheter	Fortsätta att samverka med Europarådet och OSSE, intensifiera dialogen med andra regionala organisationer och stödja och samverka med framväxande regionala organisationer och mekanismer för främjande av standarder för universella mänskliga rättigheter.	Pågår	Utrikestjänsten Medlemsstaterna